

Czeremcha dnia 07.11.2012r.

Or 1710.6.2012

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W Białymstoku

**Dotyczy : realizacji zaleceń pokontrolnych określonych w piśmie
Nr RIO.I.6011-10/12 z dnia 10.10.2012r.**

Urząd Gminy Czeremcha w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne niniejszym informuje:

Ad .pkt 1. Samorząd gminy nosi się z zamiarem_ połączenia samorządowych instytucji kultury tj. ; Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej w Czeremsze , w jedną instytucję kultury o nazwie Gminny Ośrodek Kultury w Czeremsze.

Za połączeniem przemawiają przesłanki organizacyjne, ekonomiczne i prawne. Kierując się tymi względami , nowa jednostka znacznie efektywniej będzie zarządzać zarówno sprawami kadrowymi jak i obsługą finansowo-księgową. Dodać należy , że obie jednostki mieszczą się w jednym budynku, zajmują się działalnością kulturalną o podobnym charakterze, kierowane są przez dwie osoby i prowadzą oddzielne finansowanie. Skomasowanie administracji i obsługi finansowej- księgowej spowoduje zmniejszenie kosztów funkcjonowania jednostki, a zarazem pozwoli sprostać postanowieniom art. 11 ust. 1 i ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości tj. zatrudnienie osoby do prowadzenia obsługi finansowo-księgowej.

Dot.pkt 2 Wyeliminowano nieprawidłowości związane z prowadzeniem ksiąg rachunkowych poprzez::

- a) zamieszczanie dekretacji na wszystkich dokumentach księgowych zgodnie z art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 25 września 1994 r. o rachunkowości .
- b) zaniechano sporządzania dowodów wewnętrznych „polecenie księgowania” w przypadku posiadania przez jednostkę źródłowych dowodów księgowych.
- c) dochody z tytułu odsetek naliczonych od rachunku bankowego (subkonto wydatków jednostki budżetowej) Urząd Gminy księguje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lica 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych , samorządowych zakładów budżetowych , państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej ./Dz. U. Nr 128 poz. 861 z późn zm) 130-2 /750 i rozlicza z budżetem 222/800 na podstawie sprawozdania Rb- 27S oraz przelew środków do budżetu 222/130-2 .

d) wartość środka trwałego Plac zabaw w trakcie kontroli została zwiększona o naliczone kontrahentowi kary umowne z tytułu opóźnienia w zakończeniu inwestycji o kwotę 16 978,56 zł i wprowadzona do ewidencji w prawidłowej wysokości.

e)w celu prowadzenia prawidłowej ewidencji analitycznej gruntów zostanie zakupiony na początku roku 2013 program komputerowy przy pomocy którego jednostka dokona ewidencji gruntów zgodnie z zapisami art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

f) jednostka wprowadziła do stosowania zasady ustalania wartości ewidencyjnej gruntów nabywanych w drodze darowizny, wyłączenia zgodnie z zapisami art. 28 ust.1 pkt 1 ustawy o rachunkowości .

g) kwoty dotacji podlegających zwrotowi przez beneficjentów w roku następującym po roku udzielenia dotacji jednostka przypisywać będzie jako należności z tytułu dochodów budżetowych zgodnie z przepisami w tym zakresie.

Ad pkt.3.Zobowiązano pracownika prowadzącego sprawy z tytułu należności cywilnoprawnych do podejmowania czynności windykacyjnych w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia (4 sprawy o zapłatę należności wobec osób zalegających z płatnościami skierowano do sądu w miesiącu wrześniu 2012 r. ,następne postępowania w toku przygotowania dokumentów do sądu.

Dot. pkt 4. .W najbliższym czasie zostaną opracowane i przedłożone Radzie Gminy Czeremcha projekty uchwał w sprawie:

- 1) nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych i lokali oraz zasad wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, oraz wynajmowania i wydzierżawiania nieruchomości na czas nieoznaczony,
- 2) wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy .

Ad. pkt 5. Dla osób zatrudnionych na podstawie powołania zaniechano określania kategorii zaszeregowania. W trakcie opracowywania jest nowy regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy.

Ad pkt. 6 W stosunku do podatnika (ANR) wskazanego w opisie na stronie 47- 48 protokołu kontroli wystąpiono z pismem nakazującym przestrzeganie

terminów przewidzianych w treści art. 6a ust.8 pkt 2 ustawy o podatku rolnym oraz dołączania do deklaracji pełnej dokumentacji z podziałem gruntów.

W przypadku podatnika wskazanego w opisie na stronie 49 (Nr konta podatkowego 1030052) protokołu kontroli, dokonano z urzędu poprawy błędnego ustalenia podstawy opodatkowania.

Organ podatkowy zobowiązał się do gromadzenia pełnych, historycznych danych geodezyjnych oraz weryfikację deklaracji podatkowych pod względem postrzegania terminów wynikających z treści art. 6, ust.5 ustawy o podatku leśnym.

Ad.pkt.7 Wystąpiono z wezwaniem do podatników: Bomar, Arhelan, Lewiatan, BAST prowadzących działalność gospodarczą wymienionych na stronie 54 – 55 protokołu kontroli, celem złożenia korekty deklaracji podatku za lata 2007 – 2012. W przypadku braku reakcji z ich strony organ podatkowy przeprowadzi postępowanie podatkowe i dokona przypisu podatku od nieruchomości tym jednostkom za powyższe lata zgodnie z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatkowymi.

W przypadku podatnika opisanego na str. 55 – 56 tj. spółek wchodzących w skład grupy PKP, brak jest możliwości weryfikacji danych zawartych w ewidencji geodezyjnej z danymi wykazanymi w deklaracji podatkowej z uwagi na niedołączenie dokumentów źródłowych do deklaracji przez w/w podmioty. Organ podatkowy wystąpi z pismem o weryfikację danych z danymi geodezyjnymi oraz złożenie korekt deklaracji za okres 5-ciu lat poprzedzających rok podatkowy.

Organ podatkowy zobowiązuje się do przeprowadzenia głębszej analizy składanych przez w/w podmioty deklaracji podatkowych oraz żądania dokumentów źródłowych potwierdzających stan faktyczny.

W stosunku do podatnika opisanego na stronie 57 protokołu kontroli (Nr konta 38075) wystąpiono z pismem o złożenie korekty informacji podatkowej celem prawidłowego zadeklarowania powierzchni budynku mieszkalnego podlegający opodatkowaniu.

Ad.pkt.8 Zobowiązano pracowników służb finansowych do prowadzenia czynności sprawdzających w celu uniknięcia nieprawidłowości w zakresie opodatkowania podatkami lokalnymi..

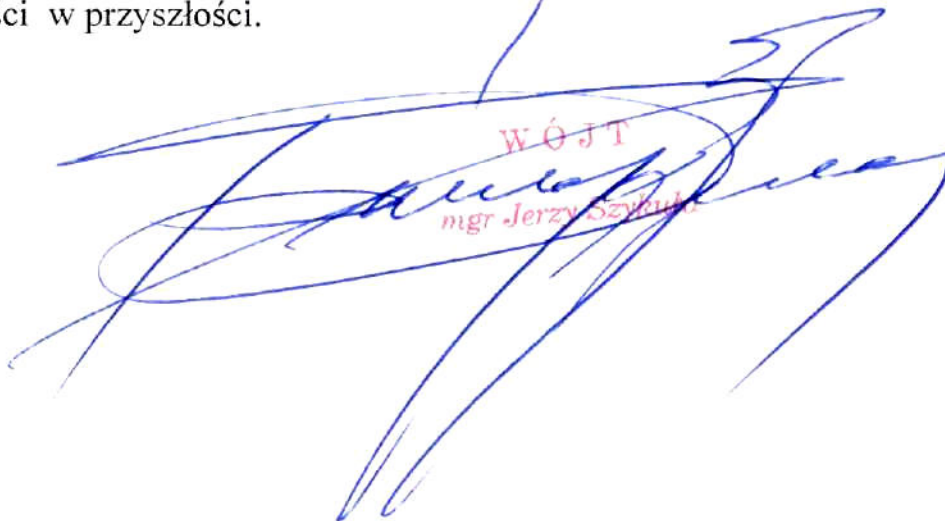
Ad.pkt.9 Zobowiązano pracownika do prowadzenia terminowych i systematycznych działań windykacyjnych w stosunku do podatników na których ciąży zaległości podatkowe zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ad pkt.10 Zobowiązano pracowników do przestrzegania przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej zakresie prawidłowości prowadzenia postępowania podatkowego.

Ad.pkt.11. Dokonano wyeliminowania braków formalnych w decyzjach przyznających ulgi w spłacie podatków w oparciu o przepisy art. 67a Ordynacji podatkowej poprzez oznaczenie w decyzjach strony postępowania.

Ad.pkt. 12. Zweryfikowano dane służące do sporządzenia sprawozdania i skorygowano wartości skutków udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy kol . 4 Rb- PDP za 2011 r. o kwotę 51 871,62 zł oraz kol 13 Rb 27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 r. (Korekta sprawozdań w załączeniu)

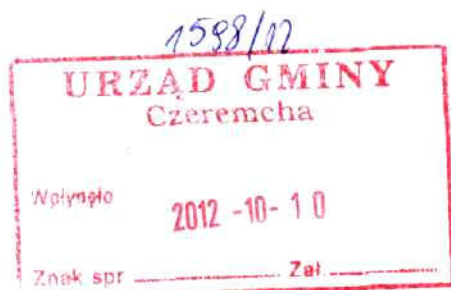
Dołożymy wszelkich starań w celu niedopuszczenia do powtórzenia nieprawidłowości w przyszłości.

WÓJT
mgr Jerzy Szykuła

Białystok, 2012.10.09

RIO.I.6001-10/12

Pan Sławek
Pan Sławek
10.10.2012

Pan
Jerzy Szykuła
Wójt Gminy Czeremcha

W wyniku kompleksowej kontroli gospodarki finansowej gminy Czeremcha za 2011 rok i inne wybrane okresy, przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Czeremcha na podstawie art. 1 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, którego egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Zakresem kontroli objęto regulacje wewnętrzne dotyczące ustroju i funkcjonowania gminy oraz jej jednostek organizacyjnych, funkcjonowanie kontroli zarządczej, prowadzenie rachunkowości, gospodarkę pieniężną i rozrachunki, uchwałę budżetową, realizację wybranych rodzajów dochodów i wydatków, w tym zagadnienie osiągnięcia przez jednostki samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), udzielanie zamówień publicznych, realizację zadań zleconych i w ramach porozumień, gospodarowanie mieniem komunalnym, rozliczenia budżetu z jednostkami organizacyjnymi.

Kontrola zagadnień związanych z funkcjonowaniem gminnych jednostek organizacyjnych wykazała, że Urząd Gminy prowadzi obsługę finansowo-księgową Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury. Stan ten narusza postanowienia art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Wymienione jednostki organizacyjne, działające jako odrębne osoby prawne, są podmiotami zobowiązanymi do prowadzenia ksiąg rachunkowych na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zatem na ich kierownikach spoczywają określone ustawą

obowiązków, wynikające w szczególności z przepisów art. 4, art. 10 i art. 11 ust. 1 ustawy – str. 78 protokołu kontroli.

Kontrola prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych, przeprowadzona pod kątem zgodności z przepisami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.), wykazała uchybienia polegające na:

- a) pominięciu na niektórych dowodach księgowych wskazania sposobu zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji), która powinna być zamieszczona wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, jak tego wymaga art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości – str. 5 protokołu kontroli,
- b) bezpodstawnym sporządzaniu dowodu „polecenie księgowania” w przypadku, gdy jednostka posiadała dowody źródłowe dokumentujące operację, np. dla operacji przyjęcia środków trwałych udokumentowanych dowodem OT, czy ich przekazania (LT). W świetle art. 20 ust. 2 ustawy dowód PK jest dowodem wewnętrznym sporządzanym jako udokumentowanie operacji wewnątrz jednostki – str. 5-6 protokołu kontroli,
- c) nieprawidłowej ewidencji na rachunku Urzędu zrealizowanych dochodów z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na tym rachunku (na rachunek ten, wykorzystywany do realizacji wydatków, wpływały wyłącznie dochody z odsetek). Wpływ odsetek ujmowano zapisem Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” – Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”, a przekazanie ich na rachunek budżetu po odwrotnych stronach tych kont. Odpowiadające im przychody księgowano bezpośrednio z kontem 800 „Fundusz jednostki”. Stosownie do przepisów rozporządzenia przychody z tytułu dochodów budżetowych pochodzących z odsetek należy w momencie wpływu ująć na koncie 750 „Przychody finansowe”; rozliczenie zrealizowanych dochodów z rachunkiem budżetu powinno zaś następować w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, którego saldo podlega przeniesieniu na konto 800 na podstawie danych sprawozdania Rb-27S – str. 11-12 protokołu kontroli,
- d) zmniejszeniu wartości środka trwałego (placu zabaw) o kwotę 16.078,56 zł, która dotyczyła odsetek naliczonych wykonawcy za nieterminowe wykonanie robót; stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów

pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. Efekty inwestycji na podstawie dokumentu PT z dnia 31 grudnia 2011 r. przekazano do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czeremsze. W czasie kontroli przekazano Zespołowi informację, w której poinformowano o zwiększeniu wartości środka trwałego o kwotę 16.078,56 zł – str. 71 i 72 protokołu kontroli,

e) nieprowadzeniu ewidencji analitycznej gruntów; obowiązek jej prowadzenia wynika zarówno z przepisu art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, jak i zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia – str. 72 protokołu kontroli,

f) nieprawidłowym ustalaniu ujętej w ewidencji syntetycznej wartości gruntów nabywanych w drodze darowizny lub wyłączenia – przyjmowano średnią cenę 1 ha gruntów już posiadanych w ewidencji, co jest niezgodne z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy, według których podstawą wyceny środków trwałych jest cena nabycia lub koszty wytworzenia; w stwierdzonych podczas kontroli przypadkach podstawą wyceny powinny być kwoty wynikające z aktu notarialnego lub wypłaconego odszkodowania wraz z pozostałymi kosztami związanymi z nabyciem tych działek – str. 72-73 protokołu kontroli.

Kontrola należności i zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych wykazała, że wśród należności z opłat za lokale mieszkalne, wynoszących według stanu na 31 grudnia 2011 r. łącznie 85.856,90 zł, kwota 14.928,10 zł dotycząca 7 dłużników powstała przed czerwcem 2009 r. i nie była objęta postępowaniem windykacyjnym, co wskazuje na dopuszczenie do ich przedawnienia według stanu na 1 lipca 2012 r., stosownie do przepisów art. 118 w zw. z art. 123 § 1 ust. 1 Kodeksu cywilnego. Wyjątkiem w tym zakresie jest należność od dłużnika, z którym w dniu 30 stycznia 2012 r. podpisano porozumienie w sprawie rozłożenia na raty całego długu (zaległość na dzień 31 grudnia 2011 r. – 3.497,87 zł), co należy uznać za uznanie długu przerywające bieg przedawnienia stosownie do art. 123 § 1 ust. 2 Kodeksu cywilnego. Ponadto kwota 135,74 zł stanowiąca część długu od innego dłużnika została spłacona w dniu 31 lipca 2012 r. W czasie kontroli (w dniach 25, 30 i 31 lipca 2012 r.) umorzono lub rozłożono należności na raty należności od 3 dłużników, którzy na koniec 2011 r. zalegali z opłatami w wysokości 6.754,71 zł. Z ustaleń kontroli wynika zatem, że według stanu na dzień 1 lipca 2012 r. dopuszczono do przedawnienia należności z czynszu za najem lokali mieszkalnych w kwocie 11.430,23 zł. Ze złożonego przez Skarbnika Gminy wyjaśnienia wynika, że część należności była przedawniona już w czasie przejmowania ich przez Urząd od PKP i ZGKiM w Czeremsze, co dotyczy kwoty 2.326,21 zł – załącznik nr 2 do protokołu kontroli, str. 10 protokołu kontroli.

Analiza prawidłowości rozliczenia dotacji udzielonej dla Powiatu Hajnowskiego w 2011 r. tytułem pomocy finansowej (rozliczenie powiat dostarczył do badanej jednostki dopiero w czasie kontroli, w dniu 24 lipca 2012 r.) wykazała, że koszt zadania wynosił ogółem 454.149,04 zł, natomiast wkład badanej jednostki w jego realizację 261.243,15 zł. Badana jednostka przekazała środki w łącznej wysokości 283.255 zł, wobec czego różnicę w kwocie 22.011,85 zł należało wykazać w ewidencji księgowej Urzędu jako należność od powiatu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Z ksiąg Urzędu według stanu na 31 grudnia 2011 r. nie wynikało zaś, że powiat nie dokonał rozliczenia dotacji. Powiat Hajnowski przekazał niewykorzystane środki w kwocie 22.011,85 zł w dniu 20 stycznia 2012 r. i zostały one zaliczone do dochodów 2012 r. Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont... w księgach Urzędu należność z tytułu nierozliczonej dotacji powinna wynikać z konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, a następnie – w związku z niedokonaniem zwrotu w roku udzielenia dotacji – zostać przeniesiona na konto 221 jako należność z tytułu dochodów budżetowych – str. 76-77 protokołu kontroli.

Kontrola podstaw gospodarowania nieruchomościami wykazała, że uchwała Rady Gminy z dnia 10 września 2003 r. określająca zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych i lokali oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata nie została dostosowana do obowiązującego od 22 października 2007 r. brzmienia delegacji stanowiącej podstawę jej wydania. Dokonana z tą datą zmiana art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) polegała na objęciu obowiązkiem uregulowania w uchwale także zasad wynajmowania i wydzierżawiania nieruchomości na czas nieoznaczony. Do czasu określenia tych zasad może Pan zawierać umowy najmu i dzierżawy na czas nieoznaczony wyłącznie za zgodą Rady Gminy – str. 15 protokołu kontroli.

Kontrola wykazała, że gmina Czeremcha nie posiada również wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.). Spośród zagadnień podlegających uregulowaniu w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na terenie gminy obowiązują podjęte w 2002 r. uchwały Rady Gminy w sprawie zasad polityki czynszowej i w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych. Elementy

wieloletniego planu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, który powinien być opracowany na co najmniej 5 lat, wymieniają przepisy art. 21 ust. 2 ustawy – str. 23 protokołu kontroli.

Kontrola wydatków na wynagrodzenia wykazała, że ustalając wynagrodzenie Skarbnikowi Gminy i Zastępcy Wójta posługiwano się kategoriami zaszeregowania tych pracowników. Należy wskazać, że przepisy załącznika nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm.) nie przewidują kategorii zaszeregowania dla pracowników wynagradzanych ze stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania, a określają jedynie maksymalne wynagrodzenie zasadnicze – str. 37 protokołu kontroli.

W toku kontroli dochodów budżetowych gminy, badaniu poddano również dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych, dla których organem podatkowym pierwszej instancji, w myśl art. 13 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), jest Wójt. Kontrola prowadzona była w szczególności pod kątem prawidłowości i powszechności poboru wskazanych dochodów, windykacji zaległości podatkowych oraz rachunkowości podatkowej, w tym rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych, co doprowadziło do następujących ustaleń.

W zakresie podatku rolnego od osób prawnych ustalono, że kontrolowana jednostka nie gromadziła pełnych, historycznych danych geodezyjnych dotyczących roku 2011, co powodowało, iż w przypadku podatnika wskazanego w opisie na stronach 47-48 protokołu kontroli, nie było możliwości zweryfikowania prawidłowości danych zawartych w składanych przez niego deklaracjach. Należy także dodać, iż pracownicy kontrolowanej jednostki uzyskali bezpośredni dostęp² do danych geodezyjnych za pomocą systemu komputerowego. Artykuł 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136 poz. 969 ze zm.) wskazuje, iż podstawę opodatkowania podatkiem rolnym stanowi liczba hektarów przeliczeniowych, ustalonych na podstawie powierzchni, rodzajów i klas użytków rolnych wynikających z ewidencji geodezyjnej. Ponadto stwierdzono, że podatnik składał korekty deklaracji podatkowych z naruszeniem terminów przewidzianych w treści art. 6a ust. 8 pkt 2 ustawy o podatku rolnym, który nakazuje osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym, w tym spółkom, nieposiadającym osobowości prawnej, jednostkom organizacyjnym *Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa*, a także jednostkom

organizacyjnym Lasów Państwowych skorygować deklaracje, w razie zaistnienia zmian, o których mowa w ust. 4, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmian.

Analogiczną sytuację, dotyczącą tego samego podatnika, stwierdzono w zakresie dochodów z tytułu podatku leśnego – strona 51 protokołu kontroli. W tym przypadku zachowania podatnika naruszały wskazania art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.), który stanowi, iż podstawę opodatkowania podatkiem leśnym stanowi powierzchnia lasu, wyrażona w hektarach, wynikająca z ewidencji gruntów i budynków. Ustalono także, że podatnicy wymienieni w opisie na stronie 51 protokołu, złożyli deklaracje podatkowe z naruszeniem terminów wskazanych treścią art. 6 ust. 5 ustawy o podatku leśnym. Nakazuje on osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym, w tym spółkom, nieposiadającym osobowości prawnej, jednostkom organizacyjnym Lasów Państwowych, a także jednostkom organizacyjnym Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa:

- składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia lasów, deklaracje na podatek leśny na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu
- w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku;
- odpowiednio skorygować deklaracje, w razie zaistnienia zmian, o których mowa w art. 5 ust. 4, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian;

Opis na stronie 49 protokołu kontroli wskazuje na jednostkowy przypadek błędnego ustalenia podstawy opodatkowania, powodujące zawyżenie wymiaru podatku rolnego osobie fizycznej.

Z kolei w toku badania prawidłowości osiągania dochodów z tytułu podatku od nieruchomości, w grupie podatników - osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą stwierdzono, iż podmioty wymienione na stronach 54 – 55 protokołu kontroli, posiadane grunty i budynki, deklarowały do opodatkowania stawką przewidzianą dla przedmiotów opodatkowania pozostałych. Organ podatkowy nie badał zasadności takiego samoopodatkowania, w kontekście brzmienia art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.). Przepis ten definiuje grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej jako grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z

tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. W zgromadzonej dokumentacji nie stwierdzono dowodów potwierdzających aby tak deklarowane przedmioty opodatkowania, nie mogły być wykorzystywane do działalności gospodarczej z tych względów. Należy zatem stwierdzić, iż grunty i budynki wskazanych podatników powinny być opodatkowane jako związane z działalnością gospodarczą. Opisywany brak reakcji organu podatkowego, spowodował zaniżenie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości w tej grupie podatników na kwotę **18.662,02 zł**. Brak lub niepełny zakres czynności sprawdzających, w zakresie opisanym treścią art. 272 Ordynacji podatkowej, spowodował nieprawidłowości w opodatkowaniu spółek wchodzących w skład grupy PKP, które błędnie zadeklarowały powierzchnie gruntów zwolnionych ustawowo (powierzchnia niezadeklarowana może wynosić 937.312 m²). Błędy wystąpiły także w deklaracji złożonej przez UG w Czeremsze, w której stwierdzono zaniżenie wartości przedmiotów zwolnionych uchwałą rady gminy na kwotę **51.871,62 zł** – str. 55-56 protokołu kontroli.

W zakresie podatków: rolnego, leśnego, od nieruchomości oraz od środków transportowych, tak w grupie podatników osób prawnych jak i w grupie osób fizycznych, stwierdzono również nieprawidłowości, opisane na stronach 47 – 49, 54 -58, 60 - 61 protokołu kontroli, będące konsekwencją nie wykonywania przez pracowników służb finansowych czynności sprawdzających, stosownie do przepisów art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.

Ustalono, że kontrolowana jednostka nie prowadziła pełnych i terminowych działań windykacyjnych, co świadczy o naruszeniu przez organ podatkowy obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) – str. 63 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli wydawanych przez organ podatkowy decyzji przyznających ulgi w spłacie podatków, w oparciu o przepisy art. 67a Op., ustalono nieprawidłowości dotyczące braków formalnych w poddanych badaniu decyzjach, naruszające wskazania art. 210 § 1 ustawy – str. 67 protokołu kontroli.

Kontrola przeprowadzona w obrębie ewidencji księgowej podatków i opłat lokalnych, w kontekście zgodności tych działań z wymogami ustawy o rachunkowości, pozwoliła ustalić nieprawidłowości, wskazane na str. 69 protokołu kontroli, dotyczące poprawiania przez inkasentów, długopisem wystawionych kopii dowodów wpłat. Opis na tej stronie protokołu kontroli wskazuje też, że kontrolowana jednostka nie posiadała, w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, regulacji przewidzianych treścią art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości. Ustalono również, że analityczne konta księgowe w podatku od środków transportowych były prowadzone z naruszeniem § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) – str. 70 protokołu kontroli. Wskazany przepis nakazuje, aby konta analityczne do kont syntetycznych prowadzone były według rodzajów podatków, odrębnie dla każdego podatnika i inkasenta.

Analiza rocznych sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2011 rok, przeprowadzona w zakresie prawidłowości prezentacji skutków udzielonych przez Radę Gminy w Czeremsze ulg i zwolnień, w kolumnie 4 pkt A5 wykazała ich zaniżenie o kwotę **51.871,62 zł.** W związku z powyższym w tej części sprawozdanie należy uznać za sporządzone z naruszeniem zasad wynikających z treści § 9 ust. 1 obowiązującego w tym zakresie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Przepis ten zobowiązuje kierowników jednostek do sporządzania sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym – str. 71 protokołu kontroli.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były wynikiem nieprzestrzegania bądź błędnej interpretacji przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Organem wykonawczym gminy wiejskiej jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę

finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, spoczywa na Wójcie – kierowniku jednostki – zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz pracownikach, którym powierzono obowiązki w zakresie gospodarki finansowej.

Wójt jest również organem podatkowym pierwszej instancji w myśl przepisu art. 13 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze ustalenia kontroli, na podstawie art. 9 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, **zalecam:**

1. Zapewnienie warunków umożliwiających wykonywanie przez kierowników instytucji kultury obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości.
2. Zobowiązanie Skarbnika do wyeliminowania nieprawidłowości związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych, poprzez:
 - a) zamieszczanie dekretacji na wszystkich dowodach księgowych,
 - b) zaniechania sporządzania dowodów wewnętrznych „polecenie księgowania” w przypadku posiadania dowodów źródłowych dokumentujących daną operację,
 - c) księgowanie dochodów z odsetek naliczonych przez bank od środków zgromadzonych na rachunku wydatków Urzędu w sposób wskazany w części opisowej wystąpienia,
 - d) zaniechanie pomniejszania wartości inwestycji o kary naliczone wykonawcy za nieterminowe wykonanie zadania,
 - e) prowadzenie ewidencji analitycznej gruntów,
 - f) ustalanie wartości ewidencyjnej gruntów² przejmowanych w drodze darowizny lub wywłaszczenia, zgodnie z przepisami art. 28 ust.1 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
 - g) przypisywanie jako należności z tytułu dochodów budżetowych kwot dotacji podlegających zwrotowi przez beneficjentów w roku następującym po roku udzielenia dotacji.
3. Zapewnienie terminowego podejmowania czynności egzekucyjnych wobec zalegających z opłaceniem cywilnoprawnych należności gminy, mając na uwadze niedopuszczenie do ich przedawnienia.
4. Przedłożenie Radzie Gminy projektów uchwał w sprawie:

a) zmiany uchwały określającej zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych i lokali oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, polegającej na objęciu jej treścią zasad wynajmowania i wydzierżawiania nieruchomości na czas nieoznaczony,

b) wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

5. Zaniechanie określania kategorii zaszerzegowania pracowników zatrudnianych na podstawie powołania.

6. Wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie podatku, rolnego oraz leśnego oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wynikłych skutkach finansowych tych działań.

7. Zachowanie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości z uwzględnieniem wskazanych w protokole kontroli i części opisowej wystąpienia pokontrolnego przepisów materialnego prawa podatkowego, zawartych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. W odpowiedzi na zalecenia pokontrolne podanie szczegółowo dokonanych rozstrzygnięć, w tym także ich skutków finansowych.

8. Wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie opodatkowania podatkami lokalnymi będących pochodną nieprowadzenia czynności sprawdzających.

9. Prowadzenie terminowych i systematycznych działań windykacyjnych w stosunku do podatników na których ciążyą zaległości podatkowe, mając na względzie przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

10. Stosowanie przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej celem zachowania prawidłowości prowadzenia postępowania podatkowego.

11. Uzupełnienie dokumentacji wymaganej wskazanymi przepisami ustawy o rachunkowości oraz wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości dotyczących ewidencji księgowej podatków i opłat.

12. Zweryfikowanie rzetelności danych służących za podstawę sporządzania sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych (Rb-PDP) za wskazane okresy sprawozdawcze, skorygowanie wartości błędnie wykazanych w powyższych sprawozdaniach oraz przekazanie poprawnej wersji sprawozdań do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku.

O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych proszę powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Białymstoku w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Dodatkowo informuję o możliwości składania, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zastrzeżeń do zawartych w wystąpieniu wniosków, za pośrednictwem Prezesa RIO do Kolegium Izby, zgodnie z art. 9 ust. 3-4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Bieg 30-dniowego terminu ulegnie zawieszeniu w stosunku do wniosków objętych zastrzeżeniem.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Białymstoku

mgr Bogusław Dębski